

TAX, AUDIT & ACCOUNTANCY

NR
N° **84**

JAARGANG 19 / 19e ANNEE
NOVEMBER/
NOVEMBRE 2024
10X/JAAR / 10X/AN
ISSN: 2033-4575

- Chronique – Normes internationales relatives aux informations financières**
- Kroniek – Internationale normen met betrekking tot financiële informatie**

SOMMAIRE

INHOUD

01 Opiniestuk – Duurzame Europese regelgeving?
Tribune – Réglementation européenne durable ?

07 *Chronique – Normes internationales relatives aux informations financières*
Kroniek – Internationale normen met betrekking tot financiële informatie

TAX AUDIT & ACCOUNTANCY

Revue mensuelle du Centre d'Information du Révisoriat d'entreprises (ICCI)
Abréviations recommandées : TAA

Maandelijks tijdschrift van het Informatiecentrum voor het Bedrijfsrevisoraat (ICCI)
Aanbevolen afkorting: TAA

COMITE DE REDACTION **REDACTIECOMITE**

L. Acke
T. Cartier
M. De Wolf (Hoofdredacteur/Rédacteur en chef)
M. Delacroix
T. Dupont
L. Guarino
F. Maillard
M. Mannekens
B. Peeters
D. Schockaert
T. Van Caneghem
C. Van der Elst

SECRETARIAT DE REDACTION **REDACTIESECRETARIAAT**

ICCI
A. Cauwe,
S. De Blauwe, C. Luxen et/en K. Van Tilborg
Koning Albert II-laan 135 - Boulevard du Roi Albert II 135
1210 Brussel - Bruxelles

EDITEUR RESPONSABLE **VERANTWOORDELIJKE UITGEVER**

L. Guarino
Koning Albert II-laan 135 - Boulevard du Roi Albert II 135
1210 Bruxelles - Brussel

MISE EN PAGE
VORMGEVING
die Keure/la Charte
Brugge

OPINIESTUK / TRIBUNE

DUURZAME EUROPESE REGELGEVING?

In het Woord van de Hoofdredacteur van maart 2023 kwam mijn gewaardeerde confrater Michel DE WOLF tot de volgende conclusie: *“de Europese Unie is duurzaam, en dat is wat haar in wezen het recht en de mogelijkheid geeft om de richtlijn betreffende duurzaamheidsinformatie uit te vaardigen”*¹.

Op 9 september 2024 overhandigde Mario DRAGHI aan Ursula VON DER LEYEN zijn rapport over de toekomst van het Europese concurrentievermogen². In dit rapport benadrukt hij de urgentie voor de Europese Unie om orde op zaken te stellen als zij duurzaam wil blijven.

Als wij willen dat Europa standhoudt en veerkrachtig blijft, in de betekenis die Michel DE WOLF aan het begrip “duurzaam Europa” geeft, moeten wij ons dringend bezighouden met zijn concurrentievermogen, schrijft Mario DRAGHI.

Volgens laatstgenoemde is de wereldeconomie overgestapt van globalisering naar geo-economische fragmentatie³. Voor Europa

- 1 Michel DE WOLF, “De Europese Unie verplicht de grootste ondernemingen om duurzaamheidsinformatie te rapporteren ... maar is de EU zelf wel duurzaam?”, TAA, maart 2023, p. 89-92.
- 2 Mario DRAGHI, *The Future of European Competitiveness*, 9 september 2024, https://commission.europa.eu/topics/strengthening-european-competitiveness/eu-competitiveness-looking-ahead_en.
- 3 Chikako BABA e.a., *Geoeconomic Fragmentation: What's at Stake for the EU*, IMF-werkdocument Nr. 2023/245.

RÉGLEMENTATION EUROPÉENNE DURABLE ?

Dans le mot du rédacteur en chef de mars 2023, mon estimé collègue Michel DE WOLF concluait que *« l'Union européenne est durable, et c'est ce qui, fondamentalement, lui donne titre et capacité pour édicter la directive sur les informations de durabilité »*¹.

Le 9 septembre 2024, Mario DRAGHI a remis à Ursula VON DER LEYEN son rapport sur l'avenir de la compétitivité européenne². Dans ce rapport, il met en avant l'urgence pour l'Union européenne de se reprendre en main si elle veut rester durable.

Si nous voulons que l'Europe perdure, reste résiliente, au sens que Michel DE WOLF donne à la notion d'Europe durable, il est urgent de s'occuper de sa compétitivité, écrit Mario DRAGHI.

Pour ce dernier, l'économie mondiale est passée de la mondialisation à la fragmentation

- 1 Michel DE WOLF, « L'Union européenne impose aux plus grandes entreprises la publication d'informations en matière de durabilité... mais est-elle elle-même durable ? », TAA, mars 2023, p. 89-92.
- 2 Mario DRAGHI, *The Future of European Competitiveness*, 9 septembre 2024, https://commission.europa.eu/topics/strengthening-european-competitiveness/eu-competitiveness-looking-ahead_en.

2

komen de barsten in de globalisering tot uiting in een afname van de internationale handel en het multilateralisme, in minder overvloedige en duurdere energie en in de onzekerheid over de Amerikaanse veiligheidsparaplu.

Volgens hem komen deze veranderingen op het slechtst mogelijke moment omdat Europa zich in een zwakke positie bevindt, terwijl het massaal moet investeren om zijn achterstand in te halen op het gebied van technologie en innovatie. Volgens hem zal *“om de economie te digitaliseren en te decarboniseren en onze defensiecapaciteit te vergroten, het investeringsaandeel in Europa met ongeveer 5 procentpunten van het bbp moeten stijgen”*, wat enorm is in vergelijking met het Marshallplan dat in de periode van 1948 tot 1951 tussen 1 en 2 procentpunten van het bbp genereerde.

De enige oplossing is dus om het Europese concurrentievermogen nieuw leven in te blazen zodat de economie kan groeien. Dit veronderstelt voornamelijk een aanpassing van het Europese bestuur en een verbetering van de meest zichtbare werkwijze, namelijk de regelgeving⁴. We moeten de werkzaamheden van de Europese Unie heroriënteren, de actie en integratie van de Unie versnellen en de regels vereenvoudigen, meent hij.

Om de werkzaamheden van de Europese Unie te heroriënteren, stelt het rapport voor een nieuw *“coördinatiekader voor het concurrentievermogen”* op te zetten dat erop gericht is de strategische prioriteiten op Europees niveau aan te pakken. Deze prioriteiten zouden *“door de Raad worden geformuleerd en aangenomen”* en *“aan het begin van elke Europese beleidscyclus tijdens een debat in de Raad worden vastgesteld en in zijn conclusies worden aangenomen”*.

4 Cf. DRAGHI-rapport, p. 63 tot 65. Aangezien het DRAGHI-rapport enkel in het Engels beschikbaar is, zijn de uittreksels hieruit vrij vertaald naar het Nederlands.

géoéconomique³. Les fissures de la mondialisation se traduisent pour l'Europe dans une diminution du commerce international et du multilatéralisme, dans une énergie moins abondante et plus chère et dans l'incertitude concernant le parapluie sécuritaire américain.

Selon lui, ces changements arrivent au pire moment car l'Europe est en situation de faiblesse alors qu'elle a besoin d'investir massivement pour combler son retard en termes de technologie et d'innovation. Selon lui, *« pour numériser et décarboniser l'économie et augmenter notre capacité de défense, la part de l'investissement en Europe devra augmenter d'environ 5 points de pourcentage du PIB »*, ce qui est énorme quand on compare avec le plan Marshall qui dégagait entre 1 et 2 points de pourcentage du PIB entre 1948 et 1951.

La seule solution est donc de relancer la compétitivité européenne pour permettre à son économie de croître. Cela suppose notamment d'adapter la gouvernance européenne et d'améliorer son mode d'action le plus visible, la réglementation⁴. Il faut recentrer le travail de l'Union, accélérer l'action et l'intégration de l'Union et simplifier les règles, nous dit-il.

Pour recentrer le travail de l'Union, le rapport propose de mettre en place un nouveau *« cadre de coordination de la compétitivité »* destiné à traiter des priorités stratégiques au niveau européen. Ces priorités seraient *« formulées et adoptées par le Conseil »* et *« définies au début de chaque cycle politique européen lors d'un débat du Conseil et adoptées dans ses conclusions »*.

3 Chikako BABA e.a., *Geoeconomic Fragmentation: What's at Stake for the EU*, IMF Working Paper No. 2023/245.

4 Voy. Rapport DRAGHI, p. 63 à 65. Le rapport DRAGHI étant seulement disponible en anglais, les mentions de celui-ci sont traduites vers le français avec l'aide de DeepL.

Om de Europese actie en integratie te versnellen, beveelt het rapport aan om de stemming met een gekwalificeerde meerderheid in de Raad zoveel mogelijk uit te breiden en vaker een beroep te doen op de samenwerking tussen de lidstaten.

Om de regels te vereenvoudigen moet de bestaande regelgeving worden verminderd door een vereenvoudiging en stroomlijning van het Europees acquis⁵.

Volgens het Draghi-rapport *“worden Europese ondernemingen geconfronteerd met drie belangrijke obstakels die verband houden met de toenemende regelgeving. Ten eerste moeten zij voldoen aan de opeenstapeling van Europese wetgeving of de frequente wijzigingen die deze in de loop der tijd ondergaat, wat resulteert in overlappingsen en inconsistenties. (...) Ten tweede worden zij geconfronteerd met een bijkomende last als gevolg van de nationale omzetting, bijvoorbeeld wanneer lidstaten “lagen toevoegen”⁶ aan EU-wetgeving of wetten implementeren waarvan de vereisten en normen van land tot land verschillen. (...) Ten derde legt de Europese regelgeving een relatief hogere last op aan kmo's en kleine middelgrote ondernemingen dan aan grote ondernemingen, maar de EU beschikt niet over een kader om deze kosten te beoordelen. Ongeveer 80 % van de punten in het werkprogramma van de Commissie heeft betrekking op kmo's, maar slechts ongeveer de helft van de effectbeoordelingen is op deze ondernemingen gericht. De EU beschikt evenmin over een algemeen aanvaarde definitie van kleine en middelgrote ondernemingen, noch over gemakkelijk toegankelijke statistische gegevens”^{7 8}.*

5 DRAGHI-rapport, p. 307 tot 326.

6 Ter vertaling van de Engelse uitdrukking “gold plating” die verwijst naar een nationale omzetting van een richtlijn die verder gaat dan de vereisten van de richtlijn, wat resulteert in extra lagen regels en in strijd is met de doelstelling van harmonisatie van het Europees recht.

7 DRAGHI-rapport, p. 65.

8 Met betrekking tot het ontbreken van een gemeenschappelijke definitie van kmo's in het Europees recht, cf. het proefschrift

Pour accélérer l'action et l'intégration européenne, le rapport recommande d'étendre le plus possible les votes du Conseil soumis à la majorité qualifiée et de davantage recourir à la coopération entre États membres.

Pour simplifier les règles, il faut réduire le stock de réglementation existant en simplifiant et rationalisant l'acquis européen⁵.

En effet, selon le rapport Draghi, *« les entreprises européennes sont confrontées à trois obstacles principaux liés au poids croissant de la réglementation. Premièrement, elles doivent se conformer à l'accumulation de la législation européenne ou aux changements fréquents qu'elle subit au fil du temps, ce qui se traduit par des chevauchements et des incohérences. (...) Deuxièmement, elles sont confrontées à une charge supplémentaire en raison de la transposition nationale, par exemple lorsque les États membres « rajoutent des couches »⁶ à la législation de l'UE ou mettent en œuvre des lois dont les exigences et les normes divergent d'un pays à l'autre. (...) Troisièmement, la réglementation européenne impose une charge proportionnellement plus élevée aux PME et aux petites entreprises de taille intermédiaire qu'aux grandes entreprises, mais l'UE ne dispose pas d'un cadre permettant d'évaluer ces coûts. Environ 80 % des points du programme de travail de la Commission concernent les PME, mais seulement la moitié environ des analyses d'impact se concentrent sur ces entreprises. L'UE ne dispose pas non plus d'une définition communément admise des petites et moyennes entreprises, ni de données statistiques facilement accessibles »^{7 8}.*

5 Rapport DRAGHI, p. 307 à 326.

6 Pour traduire l'expression anglaise « gold plating » qui désigne une transposition nationale d'une directive en allant au-delà des exigences de la directive, ce qui induit des couches supplémentaires de règles et contrarie l'objectif d'harmonisation du droit européen.

7 Rapport DRAGHI, p. 65.

8 Sur la question de l'absence d'une définition commune de la PME en droit européen, voy. la thèse de Valérie DEHAECK, KMO'S

4

En erger nog, met betrekking tot de regels voor duurzaamheidsverslaggeving (CSRD)⁹ en passende zorgvuldigheid (CS3D)¹⁰, stelt het Draghi-rapport dat het Europees kader “een belangrijke bron van regeldruk is, die nog wordt versterkt door het gebrek aan richtlijnen om de toepassing van de complexe regels te vergemakkelijken en de interactie tussen de verschillende wetteksten te verduidelijken”. (...) Dit resulteert in aanzienlijke nalevingskosten voor EU-ondernemingen, variërend van 150.000 euro voor niet-beursgenoteerde ondernemingen tot 1 miljoen euro voor beursgenoteerde ondernemingen. Bovendien bestaan er risico’s op overcompliance (bijv. overrapportering) in de hele waardeketen. Dit is met name te wijten aan het gebrek aan duidelijkheid van de definities”¹¹.

Het is opmerkelijk te moeten vaststellen dat de “Europese Green Deal”¹² – één van de fundamentele ambities van de eerste Commissie VON DER LEYEN – volgens Mario DRAGHI een belangrijke bron van administratieve complexiteit voor ondernemingen is geworden. Meest verrassend is dat het de Europese Commissie zelf was die Mario DRAGHI opdracht gaf tot dit rapport. Een beetje een boemerangeffect...

Vandaag worden wij dus geconfronteerd met een heropleving van het economisch primaat ten koste van onze ambities op het gebied van milieu, maatschappij en bestuur.

Plus grave encore, concernant les règles en matière de reporting de durabilité (CSRD)⁹ et de due diligence (CS3D)¹⁰, le rapport DRAGHI fait valoir que le cadre européen est « une source majeure de charge réglementaire, amplifiée par le manque d’orientations visant à faciliter l’application de règles complexes et à clarifier l’interaction entre les différents textes législatifs. (...) Cela entraîne un coût de mise en conformité important pour les entreprises de l’UE, allant de 150 000 euros pour les entreprises non cotées en bourse à 1 million d’euros pour les entreprises cotées en bourse. En outre, les risques de surconformité (par exemple, la surdéclaration) existent tout au long de la chaîne de valeur. Cela s’explique notamment par le manque de clarté des définitions »¹¹.

Il est piquant de constater que pour Mario DRAGHI, une des ambitions fondamentales de la première Commission VON DER LEYEN, le pacte vert pour l’Europe¹², s’est traduite par une source majeure de complexité administrative pour les entreprises. Le plus surprenant, c’est que c’est la Commission européenne qui a commandé ce rapport à Mario DRAGHI. C’est un peu l’arroseur arrosé...

Nous sommes donc aujourd’hui confrontés à un réveil de la primauté économique au détriment de nos ambitions environnementales, sociales et de gouvernance.

van Valérie DEHAECK, *KMO’s in juridisch EU-wonderland: wie niet groot is, moet slim(mer) zijn*, Antwerpen, Universiteit Antwerpen, Faculteit Rechten, 2019, 483 p.

9 Richtlijn (EU) 2022/2464 van 14 december 2022 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 537/2014, Richtlijn 2004/109/EG, Richtlijn 2006/43/EG en Richtlijn 2013/34/EU, met betrekking tot duurzaamheidsrapportering door ondernemingen.

10 Richtlijn (EU) 2024/1760 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/1937 en Verordening (EU) 2023/2859.

11 Draghi-rapport, p. 318.

12 https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_nl.

in juridisch EU-wonderland: wie niet groot is, moet slim(mer) zijn, Antwerpen, Universiteit Antwerpen, Faculteit Rechten, 2019, 483 p.

9 Directive (UE) 2022/2464 du 14 décembre 2022 modifiant le règlement (UE) n° 537/2014 et les directives 2004/109/CE, 2006/43/CE et 2013/34/UE en ce qui concerne la publication d’informations en matière de durabilité par les entreprises.

10 Directive (UE) 2024/1760 du Parlement européen et du Conseil du 13 juin 2024 sur le devoir de vigilance des entreprises en matière de durabilité et modifiant la directive (UE) 2019/1937 et le règlement (UE) 2023/2859.

11 Rapport DRAGHI, p. 318.

12 https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_fr.

Mario DRAGHI gelooft niet in het Brussel-effect, een theorie ontwikkeld door professor Anou BRADFORD¹³, die stelt dat “de marktkrachten vaak voldoende zijn om de Europese norm om te vormen tot een wereldwijde norm, waarbij multinationale ondernemingen vrijwillig de EU-regel uitbreiden om hun activiteiten wereldwijd te regelen”. Hij is van mening dat de Europese regelgeving weegt op onze economische activiteit en dat onze concurrenten een concurrentievoordeel genieten ten opzichte van ons doordat zij minder strenge regels hebben dan in Europa.

Volgens Mario DRAGHI moeten wij daarom onze normen herzien en vereenvoudigen, met name op het gebied van duurzaamheidsverslaggeving en de zorgplicht van ondernemingen.

Dit is in ieder geval een oproep aan de lidstaten die de CSRD-richtlijn nog niet hebben omgezet, en aan alle lidstaten met betrekking tot de CS3D-richtlijn die pas op 26 juli 2026 in nationaal recht moet worden omgezet¹⁴.

De *European Financial Reporting Advisory Group* (EFRAG)¹⁵ die nog tal van Europese standaarden voor duurzaamheidsverslaggeving (ESRS)¹⁶ moet voorstellen aan de Europese Commissie, zou hier ook aandacht aan kunnen besteden.

Voor het overige zal alleen de toekomst uitwijzen of Europa zijn manier van wetgevend optreden en opleggen van administratieve lasten aan ondernemingen in vraag zal stellen, dan wel zal doorgaan op de ingeslagen weg, gelovend in de kracht van het Brussel-effect.

Mario DRAGHI ne croit pas au *Brussels Effect*, théorie développée par la professeure Anou BRADFORD¹³, selon laquelle « les forces du marché suffisent souvent à transformer la norme européenne en norme mondiale, les entreprises multinationales étendant volontairement la règle de l’UE pour régir leurs opérations au niveau mondial ». Il pense que la réglementation européenne pèse sur notre activité économique et que nos concurrents bénéficient d’un avantage compétitif par rapport à nous en ayant des règles qui seraient moins strictes que l’Europe.

Il faut donc, selon Mario DRAGHI, revoir et simplifier nos normes et notamment le reporting de durabilité et le devoir de vigilance des entreprises.

Il s’agit à tout le moins d’un appel aux États qui n’ont pas encore transposé la directive CSRD et à l’ensemble des États en ce qui concerne la directive CS3D qui ne doit être transposée en droit national que pour le 26 juillet 2026¹⁴.

Le *European Financial Reporting Advisory Group* (EFRAG)¹⁵ qui doit encore proposer à la Commission européenne de nombreuses normes européennes de reporting en matière de durabilité (ESRS)¹⁶, pourrait également y être attentive.

Pour le reste, l’avenir seul nous dira si l’Europe choisira de remettre en cause sa manière de légiférer et le poids réglementaire qu’elle impose aux entreprises ou si elle poursuivra sa route en croyant dans la force du *Brussels Effect*.

13 Anou BRADFORD, *The Brussels Effect: How the European Union Rules the World*, New York, 2020; online edition, Oxford Academic, 19 december 2019, <https://doi.org/10.1093/oso/9780190088583.001.0001>, accessed 24 september 2024.

14 Art. 37, 1 CS3D-richtlijn.

15 De EFRAG is een ivzw die in 2001 met de steun van de Europese Commissie werd opgericht om de goedkeuring door Europa van de boekhoudstandaarden IFRS te vergemakkelijken, en waarvan de opdracht in 2022 is uitgebreid tot het opstellen van de ESRS, <https://www.efrag.org/en>.

16 *European Sustainable Reporting Standards*.

13 Anou BRADFORD, *The Brussels Effect: How the European Union Rules the World*, New York, 2020; online edn, Oxford Academic, 19 Dec. 2019), <https://doi.org/10.1093/oso/9780190088583.001.0001> accessed 24 Sept. 2024.

14 Art. 37, 1, dir. CS3D.

15 EFRAG est une AISBL fondée en 2001 avec l’aide de la Commission européenne pour faciliter l’adoption par l’Europe des normes comptables IFRS, dont la mission a été étendue en 2022 pour préparer les normes ESRS, <https://www.efrag.org/en>.

16 *European Sustainable Reporting Standards*.

6

Als Europa duurzaam wil zijn, moet het in ieder geval zijn interne markt en zijn concurrentievermogen versterken. Deze versterking mag niet ten koste gaan van zijn ambitieuze duurzaamheidsregelgeving, maar moet er in de toekomst veeleer voor zorgen dat de kwaliteit van deze regelgeving en van de omzetting ervan, ondernemingen duidelijkheid, rechtszekerheid, stabiliteit, een concurrentievoordeel en een aanpak biedt die rekening houdt met de omstandigheden waarmee kleine of grote ondernemingen worden geconfronteerd.

Philippe LAMBRECHT¹⁷

Si l'Europe veut être durable, il faut en tout cas qu'elle renforce son marché unique et sa compétitivité. Ce renforcement ne doit pas se faire aux dépens de sa réglementation ambitieuse en matière de durabilité, mais plutôt en veillant à l'avenir à ce que la qualité de cette réglementation et de sa transposition permette aux entreprises d'y trouver de la clarté, de la sécurité juridique, de la stabilité, un avantage compétitif et une approche attentive aux réalités auxquelles les entreprises petites ou grandes sont confrontées.

Philippe LAMBRECHT¹⁷

¹⁷ Ereprofessor van de UCLouvain en erebestuurder-secretaris-generaal van het VBO.

¹⁷ Professeur honoraire de l'UCLouvain et administrateur secrétaire général honoraire de la FEB.

CHRONIQUE / KRONIEK

NORMES INTERNATIONALES RELATIVES AUX INFORMATIONS FINANCIÈRES

INTERNATIONALE STANDAARDEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING

THOMAS CARLIER

Deloitte Brussels IFRS Centre of Excellence

TOÏTA IBRAGIMOVA

Deloitte Brussels IFRS Centre of Excellence

La période sous revue (mars 2023 – avril 2024) a été marquée par la publication de la nouvelle norme IFRS 18 qui vise à mieux structurer et standardiser la présentation du compte de résultats, des mesures alternatives de performance utilisées par le management et du tableau des flux de trésorerie. Cette nouvelle norme dont l'entrée en vigueur est fixée à l'exercice 2027 devrait avoir des conséquences significatives sur la présentation et la communication de la performance financière des sociétés cotées en bourse. La

De besproken periode (maart 2023 - april 2024) werd gekenmerkt door de publicatie van de nieuwe standaard IFRS 18, die tot doel heeft de presentatie van de winst- en verliesrekening, de door het management gebruikte alternatieve prestatie maatstaven en het kasstroomoverzicht beter te structureren en te standaardiseren. Deze nieuwe standaard, die in werking treedt vanaf boekjaar 2027, zou een aanzienlijke impact moeten hebben op de presentatie van en de communicatie over de financiële prestaties van beursgenoteerde vennootschappen.

8

standardisation introduite par cette nouvelle norme dans la présentation de la performance financière des sociétés engendrera des travaux d'audit complémentaires.

On relèvera également la publication d'un exposé-sondage visant à clarifier les règles et pratiques complexes et controversées sur la distinction entre un instrument de dette et un instrument de capitaux propres. Cette question trouve à s'appliquer dans des situations relativement fréquentes, notamment lorsqu'une option de vente (*put option*) est accordée à des intérêts minoritaires. Les directions financières et leur commissaire doivent se pencher attentivement sur les questions complexes et les jugements comptables significatifs liés à cette matière.

On notera enfin la publication d'amendements à la norme IAS 12 afin d'exempter temporairement les sociétés de la comptabilisation d'impôts différés suite à l'entrée en vigueur en 2024 des dispositions fiscales du Pilier II¹.

IASB

A. 21/03/2023 – Proposition d'amendements concernant la classification et l'évaluation des instruments financiers²

L'IASB a publié une proposition de modifications des normes IFRS 9 et IFRS 7 : « Amendements à la classification et à l'évaluation des instruments financiers ». Les modifications proposées visent à clarifier les exigences et à améliorer la compréhension des normes de présentation des états financiers afin de garantir la clarté et la cohérence des informations financières.

1 Pour un article intéressant qui traite les implications du Pilier II en matière d'audit : [taa_81_2024.pdf](#).

2 [IASB proposes amendments regarding the classification and measurement of financial instruments \(iasplus.com\)](#).

De door deze nieuwe standaard ingevoerde standaardisatie van de presentatie van de financiële prestaties van vennootschappen zal verdere controlewerkzaamheden vereisen.

Er dient ook te worden gewezen op de publicatie van een discussieontwerp gericht op het verduidelijken van de complexe en controversiële regels en praktijken inzake het onderscheid tussen een schuldinstrument en een eigen-vermogensinstrument. Dit onderscheid is van toepassing op relatief veel voorkomende situaties, meer bepaald wanneer een verkoopoptie (putoptie) wordt toegekend aan minderheidsbelangen. De CFO's en hun commissaris moeten de complexe kwesties en significante boekhoudkundige oordeelsvormingen met betrekking tot deze materie zorgvuldig overwegen.

Ten slotte wordt gewezen op de publicatie van wijzigingen in IAS 12 om vennootschappen tijdelijk vrij te stellen van de opname van uitgestelde belastingen naar aanleiding van de inwerkingtreding in 2024 van de fiscale bepalingen van Pijler 2¹.

IASB

A. 21/03/2023 – Voorstel van wijziging in verband met de classificatie en waardering van financiële instrumenten²

De IASB heeft een voorstel van wijziging van IFRS 9 en IFRS 7 gepubliceerd: "*Wijzigingen in de classificatie en waardering van financiële instrumenten*". De voorgestelde wijzigingen zijn bedoeld om de vereisten toe te lichten en het begrip van de standaarden voor de presentatie van de financiële overzichten te verbeteren ter waarborging van de duidelijkheid en consistentie van de financiële informatie.

1 Voor een interessant artikel die ingaat op de auditgevolgen van Pijler 2: [taa_81_2024.pdf](#).

2 [IASB proposes amendments regarding the classification and measurement of financial instruments \(iasplus.com\)](#).

Les modifications proposées seraient les suivantes :

- L'IASB propose de modifier le guide d'application de la norme IFRS 9 afin de permettre à une entité de décomptabiliser un passif financier réglé au moyen d'un système de paiement électronique avant même que le montant ne soit délivré par l'entité si des critères spécifiques sont remplis.
- L'IASB propose des amendements au guide d'application de la norme IFRS 9 afin de fournir des indications sur la manière dont une entité peut évaluer si les flux de trésorerie contractuels d'un actif financier sont compatibles avec un accord de prêt de base (uniquement des paiements du principal et d'intérêts sur le principal).
- L'IASB propose des amendements visant à améliorer la description du qualificatif « sans recours » portant sur un actif financier. Un actif financier présenterait des caractéristiques « sans recours » si le droit contractuel d'une entité à recevoir des flux de trésorerie est limité aux flux de trésorerie générés par des actifs spécifiques, à la fois sur la durée de vie de l'actif financier et en cas de défaillance.
- L'IASB propose de clarifier la description des transactions contenant plusieurs instruments contractuellement liés entrant dans le champ d'application de la norme IFRS 9.

Les informations à fournir requises par la norme IFRS 7 seraient modifiées en ce qui concerne les investissements dans des instruments de capitaux propres désignés à la juste valeur par le biais des autres éléments du résultat global ainsi que les conditions contractuelles susceptibles de modifier l'échéance ou le montant des flux de trésorerie.

De voorgestelde wijzigingen zijn als volgt:

- De IASB stelt voor om de toepassingsleidraad IFRS 9 te wijzigen om een entiteit in staat te stellen een financiële verplichting die via een elektronisch betalingssysteem is afgewikkeld, niet langer in de balans op te nemen nog voordat het bedrag door de entiteit is uitgegeven, indien aan specifieke criteria is voldaan.
- De IASB stelt wijzigingen in de toepassingsleidraad IFRS 9 voor om leidraden te verschaffen over de wijze waarop een entiteit kan beoordelen of de contractuele kasstromen van een financieel actief consistent zijn met een basisleningsovereenkomst (uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op het hoofdsombedrag).
- De IASB stelt wijzigingen voor om de beschrijving van de kwalificatie "*non-recourse*" met betrekking tot een financieel actief te verbeteren. Een financieel actief zou "*non-recourse*" kenmerken vertonen indien het contractueel recht van een entiteit op de ontvangst van kasstromen beperkt is tot de door specifieke activa gegeneerde kasstromen, zowel tijdens de looptijd van het financieel actief als bij wanbetaling.
- De IASB stelt voor om de beschrijving te verduidelijken van transacties die meerdere contractueel gekoppelde instrumenten bevatten die binnen het toepassingsgebied van IFRS 9 vallen.

De door IFRS 7 vereiste toelichtingen zouden worden gewijzigd met betrekking tot beleggingen in eigenvermogensinstrumenten die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat zijn aangewezen en contractvoorwaarden die het tijdstip of het bedrag van contractuele kasstromen kunnen wijzigen.

B. 23/05/2023 – Amendements à IAS 12 : exception temporaire concernant les actifs et passifs d’impôts différés liés aux impôts sur le résultat du deuxième pilier³

L'IASB a publié des modifications à la norme IAS 12 – « *International Tax Reform – Pillar Two Model Rules* » pour répondre aux préoccupations concernant les implications de la mise en œuvre imminente des règles du modèle du deuxième pilier et garantir que les normes comptables reflètent de manière adéquate les implications fiscales pour les entreprises, fournissant ainsi des informations financières fiables et pertinentes.

Les modifications introduisent une exception aux dispositions de la norme IAS 12 selon laquelle une entité ne comptabilise pas d'actif ou de passif d'impôt différé en lien avec le modèle du deuxième pilier. Une entité doit mentionner dans les notes qu'elle a appliqué cette exception.

En outre, une entité doit présenter séparément sa charge (ou produit) d'impôt exigible liée aux impôts sur le résultat du deuxième pilier et fournir les informations connues ou raisonnablement estimables qui aident les utilisateurs des états financiers à comprendre l'exposition de l'entité à ces impôts dans les périodes où la législation est promulguée mais pas encore en vigueur.

L'exception introduite par ces amendements est applicable immédiatement et de manière rétrospective conformément à IAS 8. Les autres exigences en matière d'informations à fournir sont imposées pour les périodes annuelles commençant à partir du 1er janvier 2023.

³ [IASB publishes amendments to IAS 12 to provide a temporary exception to the requirements regarding deferred tax assets and liabilities related to pillar two income taxes \(iasplus.com\).](#)

B. 23/05/2023 – Wijzigingen aan IAS 12: tijdelijke uitzondering voor uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen met betrekking tot pijler 2-winstbelasting³

De IASB heeft wijzigingen aan IAS 12 – “*Internationale belastinghervorming – Modelvoorschriften pijler 2*” – gepubliceerd om tegemoet te komen aan de bekommernissen over de implicaties van de op handen zijnde implementatie van de modelvoorschriften pijler 2 en om ervoor te zorgen dat de boekhoudnormen de fiscale gevolgen voor ondernemingen op passende wijze weerspiegelen, waardoor betrouwbare en relevante financiële informatie wordt verstrekt.

De wijzigingen voeren een uitzondering in op de IAS 12-vereisten op grond waarvan een entiteit geen uitgestelde belastingvordering of -verplichting met betrekking tot de pijler 2-modelvoorschriften mag opnemen. Een entiteit moet in de toelichting vermelden dat zij deze uitzondering heeft toegepast.

Bovendien moet een entiteit haar actuele belastinglasten (of -inkomsten) met betrekking tot Pijler 2-inkomstenbelastingen afzonderlijk presenteren en bekende of redelijkerwijs inschatbare informatie verstrekken die gebruikers van de jaarrekening helpt inzicht te krijgen in de blootstelling van de entiteit aan deze belastingen in perioden waarin de wetgeving is uitgevaardigd, maar nog niet van kracht.

De door deze wijzigingen ingevoerde uitzondering moet onmiddellijk en retrospectief worden toegepast overeenkomstig IAS 8. De overige informatieverschaffingsvereisten moeten worden toegepast voor jaarlijkse verslagperiodes die op of na 1 januari 2023 beginnen.

³ [IASB publishes amendments to IAS 12 to provide a temporary exception to the requirements regarding deferred tax assets and liabilities related to pillar two income taxes \(iasplus.com\).](#)

C. 25/05/2023 – Amendements à IAS 7 et à IFRS 7 concernant les accords de financement des fournisseurs⁴

L'IASB a publié des modifications à IAS 7 et IFRS 7 – “*Supplier Finance Arrangements*” afin d'exiger des informations supplémentaires de nature qualitatives et quantitatives sur les accords de financement des fournisseurs. Les modifications apportées visent à améliorer la transparence quant aux accords de financement des fournisseurs.

Les entités devront fournir dans les notes des informations permettant aux utilisateurs des états financiers de :

- évaluer l'impact des accords de financement des fournisseurs sur les passifs et les flux de trésorerie d'une entité ;
- comprendre l'effet des accords de financement des fournisseurs sur l'exposition d'une entité au risque de liquidité et la manière dont l'entité pourrait être affectée si ces accords n'étaient plus disponibles ; et
- compléter les exigences actuelles en ajoutant à la norme IAS 7 des exigences supplémentaires en matière d'informations à fournir.

Une entité doit appliquer les modifications à IAS 7 aux périodes annuelles ouvertes à compter du 1er janvier 2024 et les modifications à IFRS 7 lorsqu'elle applique les changements à IAS 7.

D. 15/08/2023 – Amendements à IAS 21 pour clarifier la comptabilisation en cas de manque d'échangeabilité⁵

L'IASB a publié des modifications à IAS 21 – « *Absence d'échangeabilité* » – qui contiennent

⁴ [IASB publishes amendments to IAS 7 and IFRS 7 regarding supplier finance arrangements \(iasplus.com\).](https://www.iasplus.com/standards/ias/ias-7/iasb-publishes-amendments-to-ias-7-and-ifrs-7-regarding-supplier-finance-arrangements)

⁵ [IASB publishes amendments to IAS 21 to clarify the accounting when there is a lack of exchangeability \(iasplus.com\).](https://www.iasplus.com/standards/ias/ias-21/iasb-publishes-amendments-to-ias-21-to-clarify-the-accounting-when-there-is-a-lack-of-exchangeability)

C. 25/05/2023 – Wijzigingen aan IAS 7 en IFRS 7 in verband met regelingen voor leveranciersfinanciering⁴

De IASB heeft wijzigingen aan IAS 7 en IFRS 7 – “*Regelingen voor leveranciersfinanciering*” – gepubliceerd om aanvullende kwalitatieve en kwantitatieve toelichtingen over regelingen voor leveranciersfinanciering te vereisen. De aangebrachte wijzigingen zijn bedoeld om de transparantie met betrekking tot regelingen voor leveranciersfinanciering te verhogen.

Entiteiten zullen in de toelichting informatie moeten verschaffen waarmee gebruikers van jaarrekeningen in staat worden gesteld:

- het effect van regelingen voor leveranciersfinanciering op de verplichtingen en kasstromen van een entiteit te beoordelen;
- inzicht te krijgen in welk effect regelingen voor leveranciersfinanciering hebben op de blootstelling van een entiteit aan het liquiditeitsrisico en hoe de entiteit zou kunnen worden beïnvloed indien zij niet langer over die overeenkomsten beschikte; en
- de huidige vereisten aan te vullen door toevoeging aan IAS 7 van bijkomende informatievervaardingsvereisten.

Een entiteit moet de wijzigingen aan IAS 7 toepassen voor jaarlijkse verslagperioden die op of na 1 januari 2024 beginnen en de wijzigingen aan IFRS 7 bij het toepassen van de wijzigingen aan IAS 7.

D. 15/08/2023 – Wijzigingen aan IAS 21 ter verduidelijking van de opname in geval van gebrek aan inwisselbaarheid⁵

De IASB heeft wijzigingen aan IAS 21 – “*Gebrek aan inwisselbaarheid*” – gepubliceerd die

⁴ [IASB publishes amendments to IAS 7 and IFRS 7 regarding supplier finance arrangements \(iasplus.com\).](https://www.iasplus.com/standards/ias/ias-7/iasb-publishes-amendments-to-ias-7-and-ifrs-7-regarding-supplier-finance-arrangements)

⁵ [IASB publishes amendments to IAS 21 to clarify the accounting when there is a lack of exchangeability \(iasplus.com\).](https://www.iasplus.com/standards/ias/ias-21/iasb-publishes-amendments-to-ias-21-to-clarify-the-accounting-when-there-is-a-lack-of-exchangeability)

des orientations permettant de préciser quand une monnaie est échangeable et comment déterminer le taux de change lorsqu'elle ne l'est pas afin de garantir que les entités évaluent correctement les effets des variations de change sur leur performance financière, leur position financière et leurs flux de trésorerie.

Les modifications doivent être appliquées pour les périodes annuelles ouvertes à compter du 1er janvier 2025.

E. 29/11/2023 – Proposition d'amendements concernant les instruments financiers ayant des caractéristiques de capitaux propres⁶

L'IASB a publié une proposition de modifications aux normes IAS 1, IFRS 7 et IAS 32 – « *Instruments financiers présentant des caractéristiques de capitaux propres* ». Cette proposition viserait à clarifier les exigences de classification de la norme IAS 32 – « *Instruments financiers : Présentation* » par le biais des modifications suivantes :

- effets des lois ou règlements pertinents sur la classification des instruments financiers ;
- condition « fixe pour fixe » pour classer un dérivé qui serait ou pourrait être réglé dans un instrument de capitaux propres de l'émetteur ;
- exigences relatives à la classification des instruments financiers contenant une obligation pour une entité d'acheter ses propres instruments de capitaux propres ;
- exigences relatives à la classification des instruments financiers assortis de clauses de règlement éventuel ;
- effet du pouvoir discrétionnaire des actionnaires sur la classification des instruments financiers ; et
- circonstances dans lesquelles un instrument financier est reclassé en tant que passif

⁶ [IASB publishes proposed amendments regarding financial instruments with characteristics of equity \(iasplus.com\).](https://www.iasplus.com/news/2023/11/29/iasb-publishes-proposed-amendments-regarding-financial-instruments-with-characteristics-of-equity)

richtlijnen verschaffen om te bepalen wanneer een valuta inwisselbaar is en welke wisselkoers moet worden toegepast wanneer een valuta niet inwisselbaar is, om ervoor te zorgen dat entiteiten de effecten van wisselkoerswijzigingen op hun financiële prestaties, financiële positie en kasstromen correct beoordelen.

De wijzigingen moeten worden toegepast voor jaarlijkse verslagperiodes die op of na 1 januari 2025 beginnen.

E. 29/11/2023 – Voorstel van wijziging in verband met financiële instrumenten met eigen vermogenskenmerken⁶

De IASB heeft een voorstel van wijziging van IAS 1, IFRS 7 en IAS 32 – « *Financiële instrumenten met eigen vermogenskenmerken* » – gepubliceerd. Met dit voorstel wordt beoogd de classificatievereisten van IAS 32 – « *Financiële instrumenten: presentatie* » te verduidelijken door middel van de volgende wijzigingen:

- effecten van relevante wet- of regelgeving op de classificatie van financiële instrumenten;
- "fixed-for-fixed"-voorwaarde voor classificatie van een derivaat dat in een eigenvermogensinstrument van de emittent zou of zou kunnen worden afgewikkeld;
- vereisten voor de classificatie van financiële instrumenten die voor een entiteit een verplichting inhouden tot inkoop van eigenvermogensinstrumenten van de entiteit;
- vereisten voor de classificatie van financiële instrumenten met voorzieningen voor voorwaardelijke afwikkeling;
- effect van de discretionaire bevoegdheid van de aandeelhouders op de classificatie van financiële instrumenten; en
- omstandigheden waaronder een financieel instrument na de eerste opname als een financiële verplichting of

⁶ [IASB publishes proposed amendments regarding financial instruments with characteristics of equity \(iasplus.com\).](https://www.iasplus.com/news/2023/11/29/iasb-publishes-proposed-amendments-regarding-financial-instruments-with-characteristics-of-equity)

financier ou instrument de capitaux propres après sa comptabilisation initiale.

La date d'entrée en vigueur des modifications proposées est encore inconnue. L'IASB propose d'imposer l'application rétrospective des modifications avec une application anticipée autorisée.

F. 14/03/2024 – Proposition d'amendements concernant les regroupements d'entreprises et dépréciations⁷

L'IASB a publié une proposition de modifications aux normes IFRS 3 et IAS 36 – « *Regroupements d'entreprises - Informations à fournir, goodwill et dépréciation* ». Les modifications proposées visent à améliorer la comptabilisation en temps opportun de la dépréciation du *goodwill* et à fournir des informations plus complètes pour évaluer la performance des regroupements d'entreprises.

Ainsi, pour les regroupements d'entreprises qualifiés de « stratégiques », une entité serait tenue de fournir des informations sur ses objectifs clés à la date d'acquisition, et de préciser si ces objectifs sont en voie d'être atteints. De plus, les entités seraient exemptées de divulguer certaines informations si celles-ci sont commercialement sensibles ou si elles exposent l'entité à un risque de litige. Les modifications comprennent plusieurs autres propositions, y compris de nouveaux objectifs d'information et des obligations d'information sur les synergies attendues et la justification stratégique du regroupement d'entreprises.

En ce qui concerne IAS 36, l'IASB propose de modifier le test de dépréciation afin de réduire l'effet de bouclier en clarifiant la manière d'affecter le *goodwill* aux unités génératrices

een eigen-vermogensinstrument wordt geherclassificeerd.

De ingangsdatum voor de voorgestelde wijzigingen is nog onbekend. De IASB stelt voor om de retrospectieve toepassing van de wijzigingen verplicht te stellen, waarbij vervroegde toepassing zal worden toegelaten.

F. 14/03/2024 – Voorstel van wijziging in verband met bedrijfscombinaties en bijzondere waardeverminderingen⁷

De IASB heeft een voorstel van wijziging van IFRS 3 en IAS 36 – "*Bedrijfscombinaties – Informatieverschaffing, goodwill en bijzondere waardevermindering*" – gepubliceerd. De voorgestelde wijzigingen zijn bedoeld om de tijdige opname van de bijzondere waardevermindering op goodwill te verbeteren en meer uitgebreide informatie te verschaffen voor de beoordeling van de prestaties van bedrijfscombinaties.

Voor bedrijfscombinaties die als "strategisch" worden aangemerkt, zou een entiteit dus verplicht zijn om informatie te verschaffen over haar hoofddoelstellingen op de datum van verwerving, en om te specificeren of deze doelstellingen momenteel worden verwezenlijkt. Bovendien zouden entiteiten worden vrijgesteld van het bekendmaken van bepaalde informatie als deze commercieel gevoelig is of als deze de entiteit blootstelt aan een risico op geschillen. De wijzigingen omvatten meerdere andere voorstellen, waaronder nieuwe openbaarmakingsdoelstellingen en openbaarmakingsvereisten voor de verwachte synergiën en de strategische verantwoording van de bedrijfscombinatie.

Met betrekking tot IAS 36 stelt de IASB voor om de toetsing op bijzondere waardevermindering te wijzigen om het afscherpende effect te verminderen door te verduidelijken hoe

⁷ [IASB proposes enhanced information on acquisitions \(iasplus.com\)](https://iasplus.com).

⁷ [IASB proposes enhanced information on acquisitions \(iasplus.com\)](https://iasplus.com).

de trésorerie. D'autres modifications proposées concernent les informations à fournir sur le secteur à présenter dans lequel une unité génératrice de trésorerie est incluse et sur la manière dont une entité calcule la valeur d'utilité d'un actif.

G. 09/04/2024 – L'IASB publie IFRS 18, une nouvelle norme sur la présentation et les informations à fournir dans les états financiers⁸

L'IASB a publié sa nouvelle norme IFRS 18 – « *Présentation et informations à fournir dans les états financiers* » qui remplace IAS 1 – « *Présentation des états financiers* ». La nouvelle norme vise à améliorer et standardiser la façon dont les entités communiquent dans leurs états financiers et entrera en vigueur pour les périodes annuelles commençant le 1er janvier 2027.

La norme IFRS 18 s'applique à tous les états financiers présentés conformément au référentiel IFRS.

Les principaux changements apportés par la nouvelle norme par rapport aux exigences précédentes selon IAS 1 sont les suivants :

- L'introduction de catégories et de sous-totaux définis dans le compte de résultats qui visent à fournir des informations supplémentaires pertinentes et à structurer le compte de résultats de manière à ce qu'il soit plus comparable entre les entités. En particulier :
 - Les produits et les charges doivent être classés en catégories dans le compte de résultats :
 - opérationnel ;
 - investissement ;
 - financement ;
 - impôt sur le résultat ;

⁸ [IASB issues new standard on presentation and disclosures in financial statements \(iasplus.com\).](https://www.iasb.org/updates/2024/09/04/2024-09-04-iasb-issues-new-standard-on-presentation-and-disclosures-in-financial-statements)

goodwill aan de kasstroomgenererende eenheden moet worden toegewezen. Andere voorgestelde wijzigingen hebben betrekking op de toelichtingen over het te rapporteren segment waarin een kasstroomgenererende eenheid is opgenomen en hoe een entiteit de bedrijfswaarde van een actief berekent.

G. 09/04/2024 – IASB publiceert IFRS 18, een nieuwe standaard over de presentatie en toelichtingen in de jaarrekening⁸

De IASB heeft de nieuwe IFRS 18 – “*Presentatie en toelichtingen in de jaarrekening*” – gepubliceerd ter vervanging van IAS 1 – “*Presentatie van de jaarrekening*”. De nieuwe standaard is gericht op het verbeteren en standaardiseren van de manier waarop entiteiten in hun jaarrekening rapporteren en zal van kracht worden voor jaarlijkse verslagperiodes die beginnen op 1 januari 2027.

IFRS 18 is van toepassing op alle jaarrekeningen die worden gepresenteerd overeenkomstig het IFRS-raamwerk.

De belangrijkste wijzigingen in de nieuwe standaard ten opzichte van de vorige vereisten onder IAS 1 zijn als volgt:

- Het invoeren van nieuwe categorieën en subtotaal in de winst- en verliesrekening met als doel aanvullende relevante informatie te verstrekken en de winst- en verliesrekening zo te structureren dat deze beter vergelijkbaar is tussen entiteiten. In het bijzonder:
 - De opbrengsten en kosten moeten in de winst- en verliesrekening worden ingedeeld in de volgende categorieën:
 - *operating* (Operationeel resultaat);
 - *investing* (Investeringsresultaat);
 - *financing* (Financieringsresultaat);
 - belastingen op het resultaat;

⁸ [IASB issues new standard on presentation and disclosures in financial statements \(iasplus.com\).](https://www.iasb.org/updates/2024/09/04/2024-09-04-iasb-issues-new-standard-on-presentation-and-disclosures-in-financial-statements)

- activités abandonnées.

La classification diffère dans certains cas pour les entités dont l'activité principale consiste à fournir du financement à ses clients ou à investir dans des actifs.

- o Les entités doivent présenter les sous-totaux suivants :
 - bénéfice ou perte opérationnel ;
 - bénéfice ou perte avant financement et impôt sur le résultat ;
 - bénéfice ou perte.
- o Les postes énumérés dans IFRS 18 doivent être présentés à moins que cela ne réduise l'efficacité du compte de résultats à fournir un résumé structuré et utile des produits et des charges de l'entité
- L'introduction d'exigences visant à améliorer l'agrégation et la désagrégation afin d'obtenir des informations supplémentaires pertinentes et de veiller à ce que les informations importantes ne soient pas occultées. En particulier :
 - o La norme IFRS 18 stipule si les informations doivent figurer dans les états financiers primaires ou dans les notes.
 - o Les entités sont tenues d'identifier les actifs, les passifs, les capitaux propres, les produits et les charges qui résultent de transactions individuelles ou d'autres événements, et de les classer dans des groupes sur la base de caractéristiques communes, ce qui génère des postes dans les états financiers primaires qui partagent au moins une caractéristique. Ces groupes sont ensuite séparés sur la base d'autres caractéristiques dissemblables, ce qui donne lieu à la présentation séparée des éléments significatifs dans les notes. Il peut s'avérer nécessaire de regrouper des

- beëindigde bedrijfsactiviteiten.

De classificatie verschilt in sommige gevallen voor entiteiten waarvan de hoofdactiviteit bestaat uit het verstrekken van financiering aan hun klanten of het beleggen in activa.

- o Entiteiten moeten de volgende subtotalen presenteren:
 - bedrijfswinst of -verlies;
 - winst of verlies vóór financiering en winstbelasting;
 - winst of verlies.
- o De in IFRS 18 opgesomde posten moeten worden gepresenteerd, tenzij dit de effectiviteit van de winst- en verliesrekening vermindert, door een gestructureerd en nuttig overzicht te verstrekken van de opbrengsten en kosten van de entiteit.
- Het invoeren van vereisten met als doel samenvoeging en uitsplitsing te verbeteren om aanvullende relevante informatie te verkrijgen en zich ervan te vergewissen dat informatie van materieel belang niet wordt verborgen. In het bijzonder:
 - o IFRS 18 bepaalt of informatie dient te worden opgenomen in de primaire financiële overzichten of in de toelichtingen.
 - o Entiteiten moeten activa, verplichtingen, eigen vermogen, opbrengsten en kosten van individuele transacties of andere gebeurtenissen identificeren en deze in groepen classificeren op basis van gemeenschappelijke kenmerken, waardoor in de primaire financiële overzichten posten worden gegenereerd die ten minste één gemeenschappelijk kenmerk hebben. Deze groepen worden daarna opgesplitst op basis van andere ongelijksoortige kenmerken, waardoor er in de toelichting afzonderlijke informatie wordt gepresenteerd van de materiële posten. Het kan nodig zijn om

éléments non significatifs présentant des caractéristiques différentes afin d'éviter de masquer des informations pertinentes. Les entités doivent utiliser un libellé descriptif ou, si cela n'est pas possible, fournir des informations dans les notes sur la composition de ces éléments agrégés.

- Des dispositions plus strictes sont introduites sur la question de savoir si l'analyse des charges opérationnelles se fait par nature ou par fonction. Ainsi, la présentation doit être faite de manière à fournir le résumé structuré le plus utile des charges d'exploitation en tenant compte de plusieurs facteurs.
- L'introduction d'informations sur « les mesures de performance définies par le management » (ou « MPM ») dans les notes aux états financiers qui visent à la transparence de ces mesures et informations en un seul endroit. En particulier :
 - Les MPM sont définies comme des sous-totaux de produits et de charges qui sont utilisés dans les communications publiques avec les utilisateurs des états financiers.
 - Des informations complémentaires doivent être fournies dans une note unique, y compris :
 - une description de la manière dont la MPM a été calculée ;
 - une description de la manière dont la mesure fournit des informations utiles sur la performance financière d'une entité ;
 - une déclaration selon laquelle la MPM fournit le point de vue de la direction sur un aspect de la performance financière de l'entité ;
 - une réconciliation de la MPM au sous-total ou total imposé par le référentiel IFRS le plus directement comparable ;
 - l'effet de l'impôt et des participations ne donnant pas le contrôle séparément
- immaterielle posten met verschillende kenmerken samen te voegen om te vermijden dat relevante informatie wordt verborgen. Entiteiten dienen een titel te geven aan deze posten die de inhoud beschrijft, of, indien dat niet mogelijk is, in de toelichting de inhoud van deze samengevoegde posten te beschrijven.
- Er worden striktere bepalingen ingevoerd met betrekking tot de vraag of de analyse van de bedrijfskosten naar aard of naar functie plaatsvindt. De presentatie moet dus zodanig worden weergegeven dat de meest nuttige gestructureerde samenvatting van de bedrijfskosten wordt verkregen, rekening houdend met meerdere factoren.
- Het invoeren van informatie over *Management Performance Measures* (MPMs) in de toelichting bij de jaarrekening met als doel deze prestatie maatstaven en informatie op één plaats transparant te maken. In het bijzonder:
 - MPMs worden gedefinieerd als subtotaal van opbrengsten en kosten die de entiteit gebruikt in publieke communicaties gericht aan de gebruikers van de jaarrekening.
 - Aanvullende informatie moet in één toelichting worden verstrekt, waaronder:
 - een beschrijving van de wijze waarop de MPM wordt berekend;
 - een beschrijving van de wijze waarop de maatstaf relevante informatie over de financiële prestaties van een entiteit verstrekt;
 - een verklaring volgens dewelke de MPM de visie van het management geeft op een aspect van de financiële prestaties van de entiteit;
 - een aansluiting tussen de MPM en het meest rechtstreeks vergelijkbare subtotaal of totaal vereist door het IFRS-raamwerk;
 - het effect op de belastingen en op de minderheidsbelangen (*non-*

pour chacune des différences entre la MPM et le sous-total ou total imposé par le référentiel IFRS le plus directement comparable ;

- en cas de modification du mode de calcul de la MPM, une explication des raisons et de l'effet de la modification.
- Des améliorations ciblées à la norme IAS 7 afin d'obtenir une meilleure comparabilité entre les entités, y compris :
 - o utiliser le résultat opérationnel comme point de départ unique de la méthode indirecte de présentation des flux de trésorerie des activités opérationnelles ;
 - o supprimer les alternatives de présentation des intérêts et dividendes.

IFRS Interpretations Committee: questions non portées à l'agenda de l'IFRS Interpretations Committee

Sur une base semestrielle, l'IFRS *Interpretations Committee* (« IC ») publie les décisions d'agenda qui ont été prises. Une décision d'agenda est publiée lorsque, après consultation, l'IFRS IC décide qu'il n'est pas nécessaire de développer une norme, une interprétation ou un amendement aux dispositions existantes pour adresser la question soulevée quant à l'application des normes IFRS. Sur cette base, l'IFRS IC décide que les dispositions IFRS actuellement en vigueur sont suffisamment claires. Bien que ces explications soient fournies uniquement à titre informatif, les décisions d'agenda contiennent parfois des informations utiles à une meilleure compréhension des normes et interprétations.

controlling interests) afzonderlijk vermeld voor elk van de verschillen tussen de MPM en het meest rechtstreeks vergelijkbare sub-totaal of totaal vereist door IFRS-raamwerk;

- in geval van een wijziging in de berekeningswijze van de MPM, een uitleg over de redenen en het effect van de wijziging.
- Gerichte verbeteringen aan IAS 7 om de vergelijkbaarheid tussen de entiteiten te vergroten, waaronder:
 - o het gebruikmaken van het bedrijfsresultaat als enig startpunt voor de indirecte methode voor de classificatie van kasstromen uit bedrijfsactiviteiten; en
 - o het afschaffen van alternatieven voor de classificatie van interesten en dividenden.

IFRS Interpretations Committee (IFRS IC): kwesties die niet op de agenda van het IFRS Interpretations Committee staan

Het IFRS *Interpretations Committee* publiceert op halfjaarlijkse basis de genomen agendabeslissingen. Een agendabeslissing wordt gepubliceerd wanneer na overleg het IFRS IC besluit dat het niet nodig is om een standaard, interpretatie of wijziging van bestaande bepalingen uit te werken om de aangehaalde kwestie met betrekking tot de toepassing van de IFRS aan te pakken. Op basis hiervan besluit het IFRS IC dat de momenteel van kracht zijnde IFRS-bepalingen voldoende duidelijk zijn. Hoewel deze verduidelijkingen uitsluitend ter informatie worden verstrekt, bevatten agendabeslissingen soms informatie die nuttig is voor een beter begrip van de standaarden en interpretaties.

Publication du 4 mai 2023 (volume 8)⁹	
IFRS 16	Définition d'un contrat de location : Droits de substitution
Publication du 7 novembre 2023 (volume 9)¹⁰	
IFRS 9, IFRS 17	Primes à recevoir d'un intermédiaire
IAS 19	Logements et prêts immobiliers accordés à des employés
IFRS 9	Garantie sur un contrat dérivé

Publicatie van 4 mei 2023 (deel 8)¹¹	
IFRS 16	Definitie van een leaseovereenkomst: substitutierechten
Publicatie van 7 november 2023 (deel 9)¹²	
IFRS 9, IFRS 17	Van een tussenpersoon te ontvangen premies
IAS 19	Huisvesting en hypotheekleningen toegekend aan werknemers
IFRS 9	Garantie voor een derivatencontract

Europe

A. Normes et interprétations adoptées au cours de la période du 1er mars 2023 au 17 avril 2024¹¹

- Amendements à IAS 12 – *Impôts sur le résultat* : Réforme fiscale internationale - Introduction des règles du modèle du deuxième pilier « Pillar II »
 - publiés par l'IASB le 23 mai 2023
 - Journal Officiel de l'Union européenne du 9 novembre 2023 (Règlement (EU) 2023/2468)
- Amendements à IAS 1 – *Présentation des états financiers* : Classification de dettes parmi les éléments courants ou non-courants et classifications des dettes non-courantes assorties de covenants

9 <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/supporting-implementation/agenda-decisions/agenda-decision-compilations/compilation-agenda-decisions-vol-8-nov22-apr23.pdf>.

10 <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/supporting-implementation/agenda-decisions/agenda-decision-compilations/compilation-agenda-decisions-vol-9-may23-oct23.pdf>.

11 <https://www.efrag.org/Endorsement>.

Europa

A. Standaarden en interpretaties die in de periode van 1 maart 2023 tot 17 april 2024 werden aangenomen¹¹

- Wijzigingen in IAS 12 – *Winstbelastingen*: Internationale belastinghervorming – Invoering van de modelvoorschriften pijler 2 ("Pillar Two")
 - gepubliceerd door de IASB op 23 mei 2023
 - Publicatieblad van de Europese Unie van 9 november 2023 (Verordening (EU) 2023/2468)
- Wijzigingen in IAS 1 – *Presentatie van de jaarrekening*: Classificatie van verplichtingen als kortlopend of langlopend en langlopende verplichtingen met convenanten

9 <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/supporting-implementation/agenda-decisions/agenda-decision-compilations/compilation-agenda-decisions-vol-8-nov22-apr23.pdf>.

10 <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/supporting-implementation/agenda-decisions/agenda-decision-compilations/compilation-agenda-decisions-vol-9-may23-oct23.pdf>.

11 <https://www.efrag.org/Endorsement>.

- o publiés par l'IASB le 31 octobre 2022
- o Journal Officiel de l'Union européenne du 20 décembre 2023 (Règlement (EU) 2023/2822)
- Amendements à IFRS 16 – *Contrats de location* : Dettes de location dans un contrat de cession-bail
 - o publiés par l'IASB le 22 septembre 2022
 - o Journal Officiel de l'Union européenne du 21 novembre 2023 (Règlement (EU) 2023/2579)
- o gepubliceerd door de IASB op 31 oktober 2022
- o Publicatieblad van de Europese Unie van 20 december 2023 (Verordening (EU) 2023/2822)
- Wijzigingen in IFRS 16 – *Leaseovereenkomsten*: Leaseverplichtingen in een *sale and leaseback*-overeenkomst
 - o gepubliceerd door de IASB op 22 september 2022
 - o Publicatieblad van de Europese Unie van 21 november 2023 (Verordening (EU) 2023/2579)

B. Normes et interprétations non encore adoptées au 17 avril 2024¹²

B. Standaarden en interpretaties die per 17 april 2024 nog niet werden aangenomen¹²

	Avis EFRAG	Vote ARC	Adoption finale
Normes			
IFRS 18 - <i>Présentation et informations à fournir dans les états financiers</i> (publiée le 9 avril 2024)	Date de vote non fixée	Date de vote non fixée	Date de vote non fixée
Amendements			
Amendements à IAS 21 – <i>Effets des variations des cours des monnaies étrangères</i> : Manque d'échangeabilité (publiés le 15 août 2023)	09/01/2024	Date de vote non fixée	Date de vote non fixée
Amendements à IAS 7 – <i>Tableaux des flux de Trésorerie</i> et IFRS 7 – <i>Instruments financiers</i> : Informations à fournir : Accords de financement des fournisseurs (publiés le 25 mai 2023)	04/10/2023	21/12/2023	Date de vote non fixée

¹² <https://www.efrag.org/en/financial-reporting/endorsement-status>.

¹² <https://www.efrag.org/en/financial-reporting/endorsement-status>.

	EFRAG-advies	Stemming door ARC	Finale goedkeuring
Standaarden			
IFRS 18 – <i>Presentatie en toelichting in de jaarrekening</i> (gepubliceerd op 9 april 2024)	Datum voor stemming niet vastgesteld	Datum voor stemming niet vastgesteld	Datum voor stemming niet vastgesteld
Wijzigingen			
Wijzigingen in IAS 21 – <i>Gevolgen van wisselkoerswijzigingen: Gebrek aan inwisselbaarheid</i> (gepubliceerd op 15 augustus 2023)	09/01/2024	Datum voor stemming niet vastgesteld	Datum voor stemming niet vastgesteld
Wijzigingen in IAS 7 – <i>Kasstroomoverzicht en IFRS 7 – Financiële instrumenten: toelichtingen: Regelingen voor leveranciersfinanciering</i> (gepubliceerd op 25 mei 2023)	04/10/2023	21/12/2023	Datum voor stemming niet vastgesteld

European Securities and Markets Authority (ESMA)

A. 04/04/2023 – Rapport sur les activités et constats des autorités de marché nationales¹³

Le rapport donne un aperçu des activités de l'ESMA et des autorités chargées de l'application de la réglementation en matière d'information d'entreprises dans l'Union européenne (UE) lors de l'examen de la conformité des informations financières et non financières fournies par les émetteurs cotés sur les marchés réglementés avec le cadre applicable en matière d'information financière en 2022.

Dans les deux cas, que ce soit pour l'information financière ou non-financière, l'ESMA évalue qu'il y a une marge d'amélioration significative dans les informations fournies par les émetteurs sur les questions liées au climat.

Le rapport se penche également sur les rapports ESEF, car pour les exercices commençant à partir du 1er janvier 2021, les émetteurs doivent préparer leur rapport financier annuel

Europese Autoriteit voor effecten en markten (European Securities and Markets Authority, ESMA)

A. 04/04/2023 – Rapport over de activiteiten en bevindingen van de nationale marktautoriteiten¹³

Het rapport geeft een overzicht van de activiteiten van de ESMA en de handhavingsautoriteiten voor de regelgeving inzake verslaggeving door ondernemingen in de Europese Unie (EU) bij het beoordelen of de financiële en niet-financiële informatie die door op gereguleerde markten genoteerde emittenten wordt verstrekt, in overeenstemming is met het toepasselijke kader voor financiële verslaggeving in 2022.

In beide gevallen, zowel voor financiële als niet-financiële informatie, is de ESMA van oordeel dat er aanzienlijke ruimte voor verbetering is met betrekking tot de toelichtingen van emittenten over klimaatgerelateerde kwesties.

Het rapport buigt zich ook over ESEF-rapporten, aangezien emittenten voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2021 hun jaarlijks financieel verslag moeten opstellen

¹³ [ESMA32-63-1385_2022_Corporate_Reporting_Enforcement_and_Regulatory_Activities_Report.pdf \(europa.eu\)](#).

¹³ [ESMA32-63-1385_2022_Corporate_Reporting_Enforcement_and_Regulatory_Activities_Report.pdf \(europa.eu\)](#).

conformément aux exigences XHTML et baliser les états financiers consolidés IFRS qu'ils contiennent conformément aux exigences iXBRL.

B. 09/10/2023 – L'ESMA publie les décisions des autorités de marché¹⁴

L'ESMA a publié pour la 28e fois certaines décisions des autorités nationales de marché issues de sa base de données confidentielle. Il s'agit de décisions prises au cours de la période allant de décembre 2017 à décembre 2022.

La publication de certaines de ces décisions vise à informer les acteurs du marché sur les traitements comptables que les régulateurs européens considèrent comme conformes au référentiel IFRS. Selon l'ESMA, la publication de ces décisions ainsi que leur justification favorisent l'application cohérente des normes IFRS au sein de l'Europe.

in overeenstemming met de XHTML-vereisten en de hierin opgenomen IFRS geconsolideerde financiële overzichten moeten markeren in overeenstemming met de iXBRL-vereisten.

B. 09/10/2023 - ESMA publiceert beslissingen van marktautoriteiten¹⁴

De Europese beursregulator (ESMA) heeft voor de 28ste keer een aantal beslissingen van nationale marktautoriteiten uit haar confidentiële databank gepubliceerd. Het betreft beslissingen genomen in de periode december 2017 tot en met december 2022.

De publicatie van een deel van deze beslissingen heeft tot doel marktdeelnemers in te lichten over boekhoudkundige verwerkingen die volgens de Europese regelgevers in overeenstemming zijn met het IFRS-raamwerk. Volgens ESMA bevordert de publicatie van deze beslissingen samen met de reden hiervoor de consistente toepassing van IFRS binnen Europa.

Norme	Sujet
IFRS 3 – <i>Regroupements d'entreprises</i>	Paiements variables (<i>earn-out</i>) liés à des regroupements d'entreprises
IAS 32 – <i>Instruments financiers : Présentation</i> IFRS 3 – <i>Regroupements d'entreprises</i>	Classification d'un passif lié à une option de vente dans le cadre d'un regroupement d'entreprises
IAS 38 – <i>Immobilisations incorporelles</i>	Comptabilisation et évaluation des droits de distribution
IFRS 10 – <i>États financiers consolidés</i>	Perte de contrôle
IFRS 10 – <i>États financiers consolidés</i> IFRS 11 – <i>Partenariats</i>	Évaluation du contrôle
IFRS 15 – <i>Produits des activités ordinaires tirés de contrats conclus avec des clients</i>	Principal vs. agent
IFRS 9 – <i>Instruments financiers</i> IFRS 16 – <i>Contrats de location</i>	Exonération pour usage propre
IFRS 7 – <i>Instruments financiers : Informations à fournir</i>	Informations sur la comptabilité de couverture
IFRS 16 – <i>Contrats de location</i>	Informations à fournir sur les contrats de location

¹⁴ esma.europa.eu/sites/default/files/2023-10/ESMA32-193237008-3341_28th_Extract_from_the_EECS_s_Database_of_Enforcement.pdf.

¹⁴ esma.europa.eu/sites/default/files/2023-10/ESMA32-193237008-3341_28th_Extract_from_the_EECS_s_Database_of_Enforcement.pdf.

Standaard	Onderwerp
IFRS 3 – <i>Bedrijfscombinaties</i>	Variabele betalingen (<i>earn-out</i>) gerelateerd aan bedrijfscombinaties
IAS 32 – <i>Financiële instrumenten: presentatie</i> IFRS 3 – <i>Bedrijfscombinaties</i>	Classificatie van een verplichting gerelateerd aan een verkoopoptie in het kader van een bedrijfscombinatie
IAS 38 – <i>Immateriële vaste activa</i>	Opname en waardering van distributierechten
IFRS 10 – <i>Geconsolideerde jaarrekening</i>	Verlies van zeggenschap
IFRS 10 – <i>Geconsolideerde jaarrekening</i> IFRS 11 – <i>Gezamenlijke overeenkomsten</i>	Beoordeling van zeggenschap
IFRS 15 – <i>Opbrengsten van contracten met klanten</i>	Principaal vs. agent
IFRS 9 – <i>Financiële instrumenten</i> IFRS 16 – <i>Leaseovereenkomsten</i>	Vrijstelling voor eigen gebruik
IFRS 7 – <i>Financiële instrumenten: informatieverschaffing</i>	Informatieverschaffing over <i>hedge accounting</i>
IFRS 16 – <i>Leaseovereenkomsten</i>	Toelichtingen over leaseovereenkomsten

Summary

The period under review (March 2023 – April 2024) was notably marked by the publication of IFRS 18, a new standard aiming at enhancing the structure and consistency in the presentation of financial statements, particularly with respect to the income statement, alternative performance measures (APMs) used by management, and cash flow statements. Effective as from 2027 on a retrospective basis, IFRS 18 is expected to significantly impact how publicly traded companies present and communicate their

financial performance, driving increased comparability and transparency.

Moreover, a key exposure draft was issued to address the nuanced and often contentious distinction between equity and liability. This clarification is particularly relevant in common scenarios, such as when put options are granted to minority interests.

Additionally, amendments to IAS 12 were introduced to provide a temporary exemption from recognising deferred tax liabilities as a result of the OECD Pillar II tax requirements, which will come into effect in 2024.